

Tunkkarin Sanomat

Kyläyhdistys Tunkkarin Tuulet Ry:n julkaisu

2 / 2007 Nro 6

Tässä numerossa muun muassa:

Apuraha Tunkkarin koulun nuorisokulttuurille s. 2

Juuret Tunkkarilla s. 4

Veteraanien vaiheita ja muisteluja s. 6-7

Kylä ja koulu - koulu ja kylä s. 8-9

“Hyvä paikka elää - varsinkin kun ei paremmasta tiedä!” s. 14-15

Kuljetus Läspä - kuljetustoimintaa lähes 80 vuotta s. 23-24

Tunkkarin Sanomat -lehden kaikki numerot ovat luettavissa ja tulostettavissa netissä osoitteessa www.kase.fi/tunkkari - Tämän vinkin voi antaa niille lehdestä kiinnostuneille, jotka eivät ole printatun lehden jakelun piirissä.

Pääkirjoitus

Apuraha Tunkkarin koulun nuorisokulttuurille

Tämän lehden toimituskunta haki alkuvuonna apurahaa Kulttuurirahastolta Tunkkarin koulun oppilaiden kirjoittamisen ja lukuharrastuksen kehittämiseen. Suomen Kulttuurirahaston Keski-Pohjanmaan rahaston hoitokunta myönsi Maria ja Eino Isohannin rahastosta 2 000 euroa anottuun kohteeseen.

Toiminta apurahan käyttötarkoituksen puitteissa käynnistyi jo keväällä. Koulun oppilaat kävivät katsomassa lastennäytelmää Kokkolan kaupunginteatterissa ja tutustuivat vierailulla sanomalehti Keskipohjanmaan tekoon. Matkasta on oppilaiden kertomana li-

sää lehden tässä numerossa. Toimintaa seuraa lisää alkaneen lukuvuoden kuluessa. Apurahasta varattiin pieni siivu tämän lehden tulevia monistuskujia varten. Näin koulun tulevillakin ikäluokilla on mahdollisuus toteuttaa kirjoitusharrastustaan aidosti.

Eri tutkimukset, muun muassa kansainvälinen PISA tutkimus oppilaiden menestymisestä, että säännöllisellä sanomalehden lukemisella on myönteinen vaikutus oppilaiden menestymiseen koulussa. Toivomme, että Tunkkarin koululaisten vahva mukanaolo tämän lehden tekemisessä antaa myönteisiä kokemuksia ja että siitä jää to-

tuttu tapa tutustua terveen uteliaasti painettuun sanaan.

Lopuksi tulee leikkimielinen toteamus. Tunkkarin koulun nimeen on josakin yhteydessä liitetty varmaan ansaitusti sana Tunkkarin liikuntapainotteinen koulu. Nyt voimme jatkaa noita mainesanoja. Meillä on Tunkkarin kulttuuri- ja liikuntapainotteinen koulu.

Jukka Tunkkari

Tunkkarin Sanomat

Päätoimittaja:

Jukka Tunkkari

Toimituskunta:

Jukka Tunkkari
(0400) 922 922

Raimo Haapalehto
(040) 772 1623

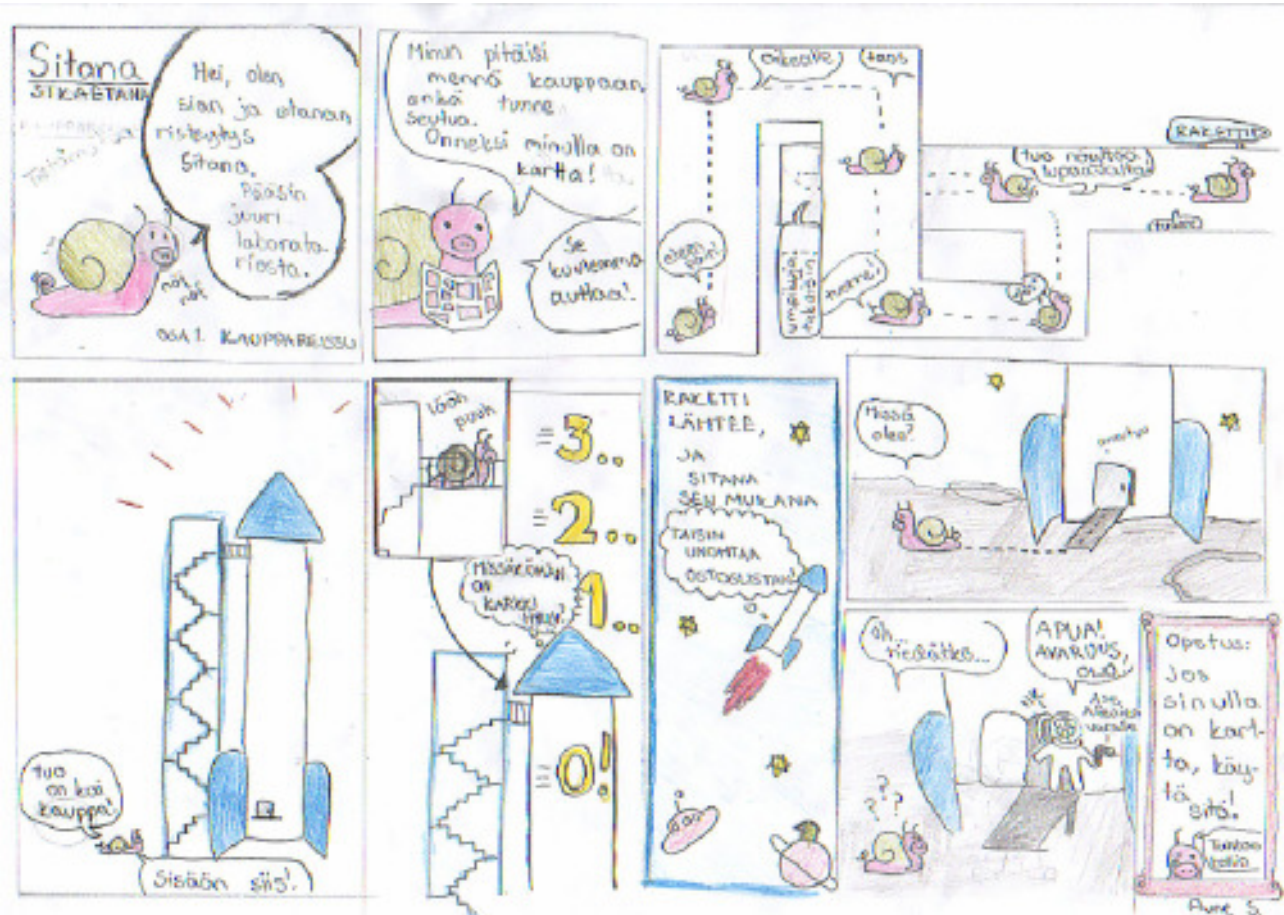
Hannu Salo
(0400) 567 538

Marja Myllymäki
(050) 413 9027

*Toimituskunta ottaa vastaan
lukijoiden juttuideoita!*

Tunkkarin Sanomien päätoimittaja Jukka Tunkkari taiteilija Leena Salmelan piirtämänä.

Sarjakuvan on piirtänyt Aune Sanz, 6. luokka.

Futistähdenä

Olipa kerran poika nimeltä Kalle. Hän oli 11-vuotias. Kallen kavereita olivat Julli, Jussi, Mooses ja Taneli. Julli ja Jussi olivat kaksoset. Eräänä päivänä Kalle meni Tanelille yökylään. He katsoivat leffan, ottivat iltapalaa ja menivät nukkumaan. Kalle näki unta, jossa hän oli futistähti. Hänet ostettiin viiden miljoonan vuosipalkalla Brasilian joukkueeseen. Hän oli numero 42 ja pelasi oikeaa laitaa. Brasilia sai rankarin ja Kalle sai vetää. Hän teki maalin. Mutta heräsi sitten. Taneli kysyi:

- Mistä näit unta?

Kalle vastasi:

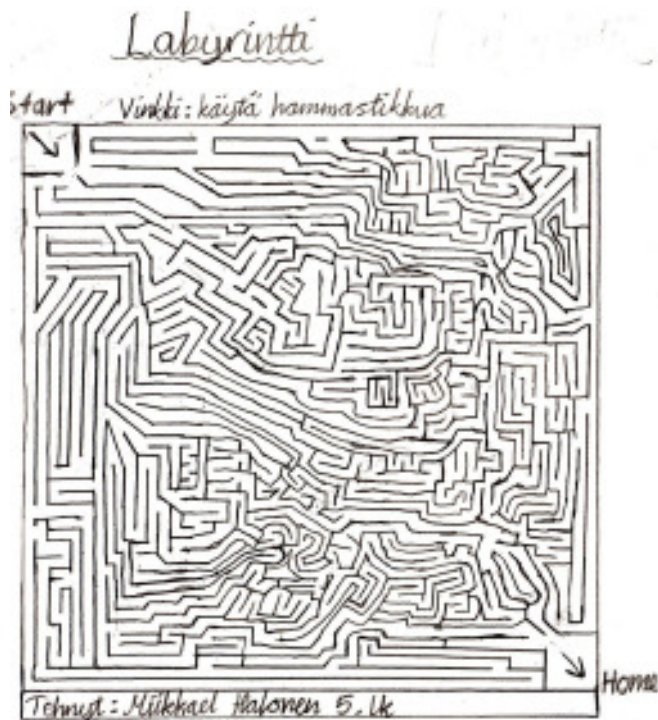
- Olin futistähti unessani, hyvä tarina käsialatunnille!

Taneli sanoi:

- Opettaja kehuu varmasti!

Ja tunnin jälkeen Kalle sai kuin saikin paljon kehuja opettajalta.

Jere Leppävuori, 4. luokka

Juuret Tunkkarilla

Kuva on 1930-vuosikymmenen loppuvuosilta Anton rappusilla. Nykyisin talo on Salme ja Markku Lempiälän omistama ja asuttama. Takarivi vasemmalta: Jukkalan Terttu, Yli-Leskelän Tyyne ja Ahon Mirja. Keskirivi: Ahon Helena, Yli-Leskelän Martta ja kirjoittaja Koivikon Kerttu (Heikin Kerttu) Alarivi: Ahon Liisa, Suurkarin Simo ja Sirkka, Siltalan Hilikka.

Olen syntynyt Tunkkarilla, Koivikon tilalla. Lapsuuteni oli 30-luku ja sota-aika. Ensimmäinen lapsuusmuistoni on tapaturmaisesti kuolleen vanhemman veljeni hautajaiset, näen vieläkin mielessäni hänet arkussaan kotipihalla. Se oli vaikea asia meille kaikille. Valitettavasti ei voi muistoissaan seurata elämänsä kulkuaan, muistaa vain välähdyksiä sieltä täältä.

Varhaisvuosista muistan vuoden-aikoihin kuuluvia töitä, joissa oltiin mukana kykyjemme mukaan. Puintiin ja perunannostotalkoisiin osallistuttiin ja muistan jostain syystä nauriit samoista asioista. Eihän se elämä ainaista raatamista ollut. Uimassa käytiin joulukolla ja oli milloin minkinlaisia kilpailuja, kun vähänkin kerääntyi porukkaa.

Koulunkäynti tietysti muutti elämän. Matkaa Kainun koululle on kolmisen km. mutta aikaa kului matkaan joskus tuntikausia. Menomatka sujui joskus niin reippaasti, että oltiin koulun pi-

halla tuntiakin etuajassa ja se aika meni mukavasti neljää maalia pelatessa. Täytyy tunnustaa, että puolet matkasta tultiin joskus Alasen Viljon kyydissä, kun hän haki sorakuormaa Isontörmän sorakuopasta. Vieläköhän tunnetaan Kierotörmä ja Pikkutörmä Sen kupeessa oli lintujen hautausmaa.

Syksyisin ja keväisin oli mukavaa tulla alatieta ja siinä samalla seurattiin emäntäkoulun rakentamista. Talvinen kotiinpaluumatka hiihrettiin usein latua, joka kulki kallioitten kautta. Ei meistä kilpahiihtäjiä tullut, ainoastaan Mäntysaaren Matti tuli tunnetuksi piirinmestaruus-ym kisoissa.

Sunnuntaisin, kirkonajan jälkeen, oli pyhäkoulu. Se oli vuoronperään kylän taloissa ja pitäjänä oli vuorotellen Alafree-Hintrikki- tai Severi-setä. Kuunneltiin Raamatun tekstiä ja laulettiin hengellisiä lauluja. Pyhäkoulun jälkeen leikittiin esimimerkiksi piilosta talon nurkissa ja niinpä tunsimme aika tarkoin kaikki talot. Seurauksena oli ar-

vausleikki, joka alkoi siten, että yksi sanoi esimimerkiksi, että talossa on kissa. No, eihän siitä arvannut vaan tietoa lisättiin kierros kierrokselta, kunnes joku arvasi ja hän sai sitten arvuuttaa toisia.

Partiojärjestö on myös ollut, mutta en tiedä johtajista mitään. Pikkulottiin kuuluttiin ja kesäpuuha oli myös kerhopalstan hoito. Veljeni ovat minua paljon nuorempia ja Kaisa-siskoni melkein eri sukupolvea, joten leikkitovereina olivat usein Leskelän Martta, Ahon tytöt, Siltalan Hilikka, Leponiemen Hanna ja monia muita.

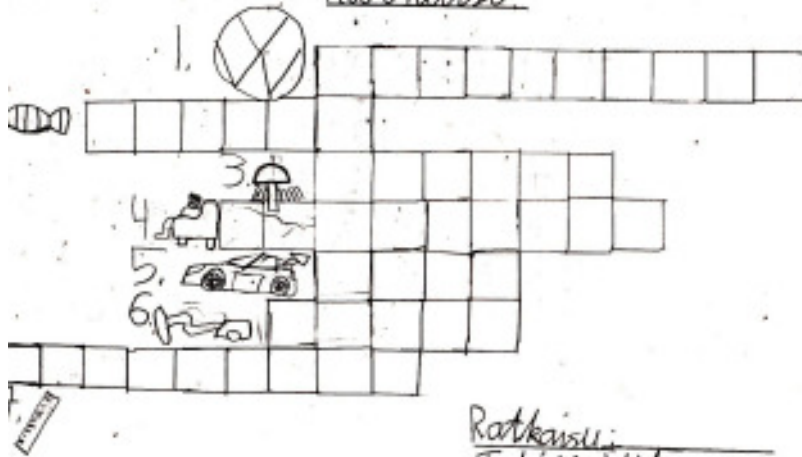
Olen käynyt kesäisin Tunkkarilla kahta lukuun ja ottamatta tavaten veljeni perheitten lisäksi muitakin vanhoja ystäviä. Joskus olen unissani vanhalla kylätiellä Jukkalan kohdalla, joskus sillä vanhalla koulutiellä. Olen siis aina tunkkarilainen.

Kerttu Heikinheimo

TOYOTA

Toyota Carina
 ikuinen narina.
 Toyota Corolla
 ohii vaikka porolla.
 Ei Toyotojen ovea kukaan auki saa
 koska se on niin vaikeaa.
 Ei pääse niillä mitenkään Ranskkaan
 Saatiikka sitten Tanskaan.
 On Toyotalla vaikea minnekään huristaa
 koska ~~penkit~~ niin puristaa.
 Tehnyt: Viljami Parpala 5lk

Ratkaisel

Ratkaisui:
 Tekijä: Viljami Parpala 5lk

Syysuni

Kylmä syysilta on.
 Hiljaa sateessa oon.
 Tuuli ulvoo korvissa
 aivan kuin äidin kuiskauksessa.
 Sade on kastellut vaatteet.
 Tajuan vain omat aatteet.
 Havahdun, kun kuiskaus kuuluu.
 Nouse ylös, ja ylös taivaalle on
 noussut kuu.
 Herään unesta oudosta.
 Nyt ylös - myöhästyn koulusta.

Lida Haapasalo, 6. luokka

"Tuulinen ja syksyinen metsä", tekijänä ***Markus Torppa, 2. luokka***

Veteraanien vaiheita ja muisteluita

Tunkkarin koulupiiristä, alkaen Veiskonluomasta Torppaan saakka, lähti toiseen maailmansotaan yhteensä noin 90 lottaa ja sotilasta. Kymmenen on elossa ja he saivat viime kevään veteraanipäivänä kutsun tulla tapamaan koululaisia. Neljä pääsi tulemaan ja oppilaat kuuntelivat kiinnostuneina sodan kokeneiden kertomuksia.

Tunkkarin Sanomien toimitus oli päättänyt, että heistä kerrotaan nyt muillekin. Tehtävä tuli allekirjoittaneelle. Osaa olin jututtanut jo ennen, muutamia vasta nyt. Tilan rajallisuuden vuoksi piti noudattaa lyhintä kaavaa: ensin virallisia tietoja asianosaisesta ja hänen sijoituspaikoistaan ja lopuksi jokin mieleen jäänyt muistelmä.

Lotta **Aino Tunkkari** oli jatkosodassa muonituslottana Vuoksen etelärannalla Antrean pitäjässä. Aino muistaa paikan luonnonkauniina seutuna, jonne kevätkin tuli paljon aikaisemmin kuin kotiseudulle. Tilanne hänen siellä ollessaan oli rauhallinen. Vain kerran vihollisen koneet pudottivat pommeja. Aino säikähti räjähdysten ääniä ja unohti kaikki ohjeet juostessaan aukean paikan yli suojaan. Ennen suurhyökkäystä lotat siirrettiin Kannakselta turvallisemmalle seudulle.

Lotta **Laina Lyly, o.s. Torppa** oli terveystisarena Uudellakirkolla, Kuolemanjärvellä ja Kivennavalla. Sen jälkeen hän palveli sairaanhoitajana Seinäjoen sotilassairaalassa. Iän mukanaan tuoma muistihäiriö esti kyselemistä mieleen jääneitä tapahtumia.

Lotta **Taimi Tunkkari, o.s. Leppäkoski**, on syntynyt Paimiossa. Hän ja **Eerikki Lyly** lähtivät rintamalle muualta kuin Vetelistä. Ensi kosketuksen sotaan ja lotan työhön Taimi sai talvisodan aikana ja Turun pommituksessa. Väli rauhan ajan hän oli linnoitus-työmaalla muonittajana ja jatkosodassa samassa puuhassa Itä-Karjalassa. Osan ajasta Taimi oli venäläisten vankileirin vartijoiden ruuanlaittaja, joskus ainoana lottana. Kerran tulivat vangit pyytämään vartijoilta: kotiseudulla kul-

jimme jouluna laulamassa naapureille, emmekö saisi tänä jouluna laulaa teille? Lupa tuli ja niin kaikuivat tunnelmalliset laulut ankealla vankileirillä vain muutaman kymmenen kilometrin päässä rintamalta. Vastakohta oli melkoinen.

Väepeli **Vilho Läspä** on tästä joukosta ainoa, joka oli jo talvisodassa rintamalla. Siellä hän oli kivääriryhmän johtajana, jatkosodassa kranaatinheitimen tuliaseman johtajana ja vt. joukkueenjohtajana. Lapin sodassa hän osallistui Kemin valtaukseseen. 95-vuotias Vilho on tällä hetkellä ainoa elossa oleva veteliläinen, joka on palvellut keskipohjalaisrykmentti JR 29:ssä. Tehtäviensä takia hän joutui olemaan tekemisissä rykmentin komentajan, Paavo Susitaipaleen kanssa. Vilho kertoi, että miehet eivät tienneet minkälainen hirmu tämä äärioikeistolaisuudesta tunnettu mies tulee heille olemaan. Susitaival osoittautui oivaksi ja pidetyksi komentajaksi, joka piti huolta alaisistaan. Ongelmia sen sijaan aiheuttivat divisioonakomentaja ”Kylmä-Kalle” Heiskasen ja Susitaipaleen tulehtuneet välit.

Kersantti **Vilho Leponiemi** kuului JR 29:n naapurirykmentin, JR 8:n eli niin sanotun Linnan rykmentin panssarivaunujoukkoihin tykinjohtajana, panssarivaunun kuljettajana ja panssarivaununjohtajana. Aselajista johtuen taistelupaikat eivät olleet samoja kuin jalkaväellä. Nämä kulkivat usein tiettömässä maastossa, kun taas panssarivaunujoukot pysyttelivät teillä ja niiden tuntumassa. Eräs traaginen tapahtuma on jäänyt Vilhon mieleen. Petroskoi oli juuri vallattu ja miehet olivat asemissa tien vieressä venäläisten lähituntumassa. Heidän takaansa käveli tietä pitkin noin kymmenvuotias tyttö, myöhästynyt sotapakolainen, kohti vihollisen asemia. Hän katseli kummissaan suomalaisia, ohitti heidät ja vilkutti vielä taakseen katsoessaan. Hetken päästä räsähti venäläisten konekivääri ja suisti tytön maahan. Tätä ei pidä ajatella näin: niin ne venäläiset

tekevät vaan: tällaista on sota. Suomalaiset pitivät paikallisia asukkaita keskitysleirien tapaisissa oloissa, joissa lastenkin kohtelu oli ala-arvoista.

Luutnantti Eerikki Lyly on syntynyt Lavialla, ja hän lähti jatkosotaan Porin ympäristöstä kootussa jalkaväkirykmentissä. Eerikki oli krh-joukkueenjohtajana mukana mm. Vuosalmen kovissa yhteenotoissa. Lapin sotaan hän osallistui Tornionjokilaakson taisteluissa. Eerikki muistaa vaarallisen laivamatkan Oulusta Tornioon, mistä saksalaiset ajettiin pois kovien taisteluiden jälkeen. Rahtilaivan ruumassa oli satoja miehiä alttiina lentokonehyökkäykselle. Kemissä vielä majoilleet saksalaiset eivät heitä kuitenkaan havainneet. Reservin upseerit olivat se ryhmä, jossa menetykset olivat kaikkein suurimmat. Eerikki soti sotansa haavoittumatta, mitä hän pitää suurena varjeluksena. Hallitsematon perääntyminen suurhyökkäyksen takia aiheutti niin Eerikille kuin muillekin muistelijoiden vaaratilanteita. Venäläisten ilmaherruus, tykistö ja sotilaiden luku ylittivät suomalaisten voimavarat monin verroin.

Sotamies **Kalle Luoma** oli kranaatinheitinjoukkueen tulenjohtajana. Itä-Karjala oli jo vallattu kun hänelle tuli kutsu palvelukseen. Petroskoissa Kalle oli kolmisen kuukautta erilaisissa tehtävissä. Hän muistaa sotilaspastori Veikko Varilan sanat kylmässä joulu-kirkossa: ”Kaupunki on nimetty Äänislinnaksi. Kuulin sille toisenkin nimen, Kännislinna. Pitäkää te miehet huolta siitä ettei se sellaiseksi tule!” Sodan päättyessä Kalle oli Viipurin edustalla tulenjohtajana. Hän muistaa elävästi miten iloisia sekä suomalaiset, mutta varsinkin venäläiset olivat rauhan tulosta. Kivisalmen silta oli räjäytetty ja vesi syyskuussa jo kylmää. Siitä huolimatta venäläiset tulivat uimalla suomalaisia kättelemään. Miesten ilo oli Kallen mielestä ennen kokemattonta. Sota oli vihdoin lopussa, he olivat selvinneet hengissä ja pääsisivät vihdoin siviiliin.

Sotamies **Lauri Tunkkari** sai kou-

lutuksen tulenjohtajaksi. Hän aloitti rintamalla olonsa Sallassa mistä matka suuntautui etelämmäksi ja itään Kuolemanjärvelle Laatokan pohjoispuolelle. Suurhyökkäyksen aikana Lauri koki sen mitä on jäädä yksin. Vartiotoveri lähti katsomaan tilannetta eikä palannut takaisin. Lauri odotteli pitkään ja lähti sitten itsekin. Komentopaikka oli tyhjennetty kiireellä eikä ketään näkynyt. Huoli kasvoi, sillä erämaassa yksinäisen miehen on vaikea tietää missä ovat omat, missä viholliset. Kauan kuljettuaan hän kuuli ääniä, mutta kenen ne olivat? Onneksi työssään olevia suomalaisia miinottajia. Rankan perääntymismatkan jälkeen hän päätyi Kannakselle ja oli rauhanteon aikaan Viipurin tuntumassa..

Sotamies **Kalevi Läspä** ehti olla Vuosalmen taistelussa, missä menetti näkönsä sirpaleen takia oikeasta silmästä. Hänen tapauksensa kuvaa hyvin haavoittuneiden viivästyvää hoitoa kriisitilanteessa. Ensimmäinen piti odottaa kolmisen tuntia etulinjassa ennen kuin pääsi edes sidontapaikalle. Vihollisen tulitus oli niin kovaa. Sitten kului useampi päivä, ajantaju ei ollut kovista kivuista kärsivällä miehellä tarkka, ennen kuin hän ehti Lappeenrannan sairaalaan. Potilastulva hoitopaikkoihin

oli noina päivinä valtava. Parikymmentä vuotta myöhemmin Kalevin silmää alkoi pakotella. Kerran hän hieroi sitä siinä luulossa, että silmäripsi on kääntynyt hankaamaan luomea. Käteän putosikin silmäkulmasta sirpale, joka oli kuin viiden tuuman rautanaulasta katkaistu noin kuuden millin pituinen pätkä. Niin kauan kesti sen ulostulo läheltä takaraivoa

Korpraali **Veikko Tunkkari** kuului -26 syntyneenä viimeiseen palvelukseen kutsuttuun ikäluokkaan. Hän oli Hyvinkäällä koulutettavana krh-tulenjohtajaksi. Erään tiedon mukaan heitä pidettiin koulutuksen ohella reservinä venäläisten mahdollisesti Helsinkiin kohdistuvan hyökkäyksen varalta. Neuvostoliiton joukot etenivät Suomenlahden etelärannikolla länteen päin ja siksi tuo vaara oli olemassa. Kulkutaudit ovat aina olleet armeijoiden riesana ja niin Veikkokin sairastui viideksi viikoksi kurkkumätään. Heidät päästettiin siviiliin samaan aikaan muiden kanssa, mutta kutsuttiin vielä takaisin jatkamaan asevelvollisuuskoulutusta.

Eerikki Lyly halusi muistuttaa meitä kaikkia erästä asiasta, jonka helposti unohdamme. Olemme saaneet olla rauhantilassa yli kuusikymmentä vuotta. Tänä aikana olemme saaneet

rakentaa sodista monin tavoin kärsineen maamme vauraaksi yhteiskunnaksi. On syytä olla kiitollinen kaikesta siitä varjeluksesta, mitä olemme saaneet osaksemme.

Entä mitä miettii paljon kokenut **Taimi Tunkkari** katsellessaan television uutiskuvia maailman kriisipesäkkeistä? ”Kunpa lapsenlapseni säästyisivät tuolta väkivallalta.” Siihenkin on syytä yhtyä. Ihmiskunnalla on edessään monia ongelmia eikä sodan käyttö niiden ratkaisemisessa ole poissuljettu. Tämän hetken merkittävintä sotaa käydään öljyn takia.

Mikko Tunkkari

Tämä sirpale vei Kalevi Läspän silmästä näön ja tuli pois omia aikojaan, vuosikausia haavoittumisen jälkeen.

Veteraanit koululaisia tapaamassa. Vasemmalta Kalle Luoma, Taimi Tunkkari, Kalevin puoliso Anna-Liisa, Kalevi Läspä ja Vilho Leponiemi.

Kylä ja koulu - koulu ja kylä

Tunkkarin kylä sai oman koulun 50-luvun alussa. Ensimmäisinä toimintavuosina ja vuosikymmeninä koulussa oli kaksi opettajaa. 70-80-luvun vaihteessa Annankallion asuinalueen ilmestymisen kyläkuvaan kasvatti alueen lapsimäärän nopeasti, ja koululle tarvittiin kolmas opettaja.

Tilatarpeitakin ilmaantui. Alkuperäisessä koulurakennuksessa oli peräti neljä asuntoa. Nyt ne kaikki on otettu opetuskäyttöön erilaisin saneeraus-toimin. Onpa rakennettu vielä liikuntasali ja pieni opetustila rakennuksen jatkeeksi.

Suurimmillaan oppilasmäärä oli vuosituhannen vaihteessa, jolloin yli 70 lasta ahtautui koulun tiloihin. Toiminnallisesti oltiin noina vuosina ääri-rajilla niin tilojen kuin henkilökunnan kapasiteettia ajatellen.

Nyt 1-6 luokkien oppilasmäärä näyttää vakiintuvan neljän- viidenkymmenen oppilaan tasolle, mikä on lasten opettamiseen ihanteellinen tilanne. Esikoululaiset, 6-vuotiaat, ovat lisäksi mukana omana ryhmänään useimpina vuosina.

Koulun tulevaisuus

Viime vuosien suuntaus on ollut suurten yksiköiden ihannointi. Valtiovalta on osaltaan valtionosuusmuutoksilla ohjannut kehitystä tähän suuntaan. Monet kylien koulut ovat hiljentyneet. Vetelissäkin ikäluokkien pieneneminen on pakottanut harkitsemaan kouluverkon rakennetta.

Tunkkarin koulu on monella tapaa ylläpitäjälleen edullinen. Kaikki oppilaat ovat niin läheltä, että kuljetuksia ei tarvita. Koulun lähiympäristön liikennejärjestelyt ovat kunnossa, samoin koulurakennus piha-alueineen. Viime vuosina kustannukset oppilasta kohden ovat olleet selvästi pitäjän pienimmät. Tämä tilanne on kylläkin tasoittumassa oppilasmäärän laskiessa. Keskuksikoulun oppilasmäärän pieneneminen on myös nostanut ajoittain esille keskusteluja Tunkkarin koulun tulevaisuudesta.

Välituntiriemua Tunkkarin koululla.

Uskon, että koulun tulevaisuus on turvattu oppilasmäärän säilyessä nykytasolla. Lähikoulun edut ovat helposti osoitettavissa, ja on oikein tuoda ne myös tarvittaessa esille. Uusia rakentajiaakin näyttää kylällä riittävän, ja paluumuuttajia on kyläkuvaan ilmestynyt tasaiseen tahtiin. Meillä on myös työhönsä sitoutunut ja motivoitunut henkilökunta huolehtimassa lasten opetuksesta.

Koulu ja kylä

Otsikon sanapari tarvitsee toisiaan. Tunkkarilla on hyvä tehdä opettajan työtä tietoisena siitä, että vanhemmat ja koko yhteisö kokevat koulun omakseen. Meillä on ollut isojaakin projekteja, joilla kotien ja kylän voimin on parannettu koulun lähialuetta ja myös koulutiloja. Koulu tarvitsee ehdottomasti tukenaan oman kylän väen tulevaisuudessakin.

On myös niin, että koulun on lunastettava omalla toiminnallaan paikkansa. Opetus ja lasten kasvatus on tietenkin pääasia, ja se on hoidettava hyvin. Mutta koulun tulee olla myös tuntosarvet pitkällä ja avoin mieli ja ovet kylään päin.

Kylän peruspalveluna oma lähikoulu koetaan tärkeäksi. Sillä on ilman muuta vaikutusta lapsiperheiden asettumiseen alueelle. Kuntien ja kylien kamppaillessa haja-asutusalueilla omasta olemassaolostaan voi koulu olla erinomainen vetovoimatekijä. Joitakin lakkautuspäätöksiä seurattaessa on tullut ajatelleeksi, että niitä tehdään liian yksipuolisesti ja lyhytnäköisesti tuijottaen pelkkiä talousarvioiden numeroita. Unohdetaan miettiä laajempia vaikutuksia, joita on kieltämättä vaikea suorina lukuina esittääkään. Mikäli oppilaat loppuvat, ei koulu voi jatkaa, mutta Keski-Pohjanmaaltakin löytyy viime vuosilta monia suorastaan kummallisia koulujen sulkemisia.

Tämän päivän koulu

Loppujen lopuksi koululaitoksessa ei ole tapahtunut mitään täydellistä muutosta verrattuna sen alkuaikoihin. Tietysti tänään on monenlaisia uusia teknisiä vempaimia. Kiinnitetään enemmän huomiota lapsen henkilökohtaiseen ohjaukseen erityisopetuksen keinoin ja tukihenkilöin. Kanskoulusta on tullut peruskoulu, opetus suunnitelmallista kehittyvää ja niin edel-

leen. Tämän päivän alakoululainen myös tietää maailmasta paljon enemmän kuin aiemmin, ehkä liiankin paljon. Kodit ovat myös erilaisia.

Kuitenkin se pikkuinen koululainen tulee edelleen kouluunsa oppia ja kasvatusta saamaan. Hän tarvitsee siihen opettajansa ja kodin tuen. Näinhän tilanne on ollut Suomessa jo kansakoululaitoksen alusta lähtien.

Päätänpä tämän asiapitoisen juttuni muisteluksen muutaman vuoden takaa, meidän koulun alaluokasta:

Opettaja on jakanut ensimmäisenä koulupäivänä ekaluokkalaisille hienot uudet aapiset, joissa pitäisi olla työmaata kaikille koko ensimmäiseksi kouluvuodeksi.

Seuraavana aamuna eräs oppilas ilmestyy opettajan pöydän viereen, palauttaa aapisen ja sanoo kohteliaasti:

" Kiitos lainasta, oli oikein hyvä aapinen."

- Että sellaisia veijareita.

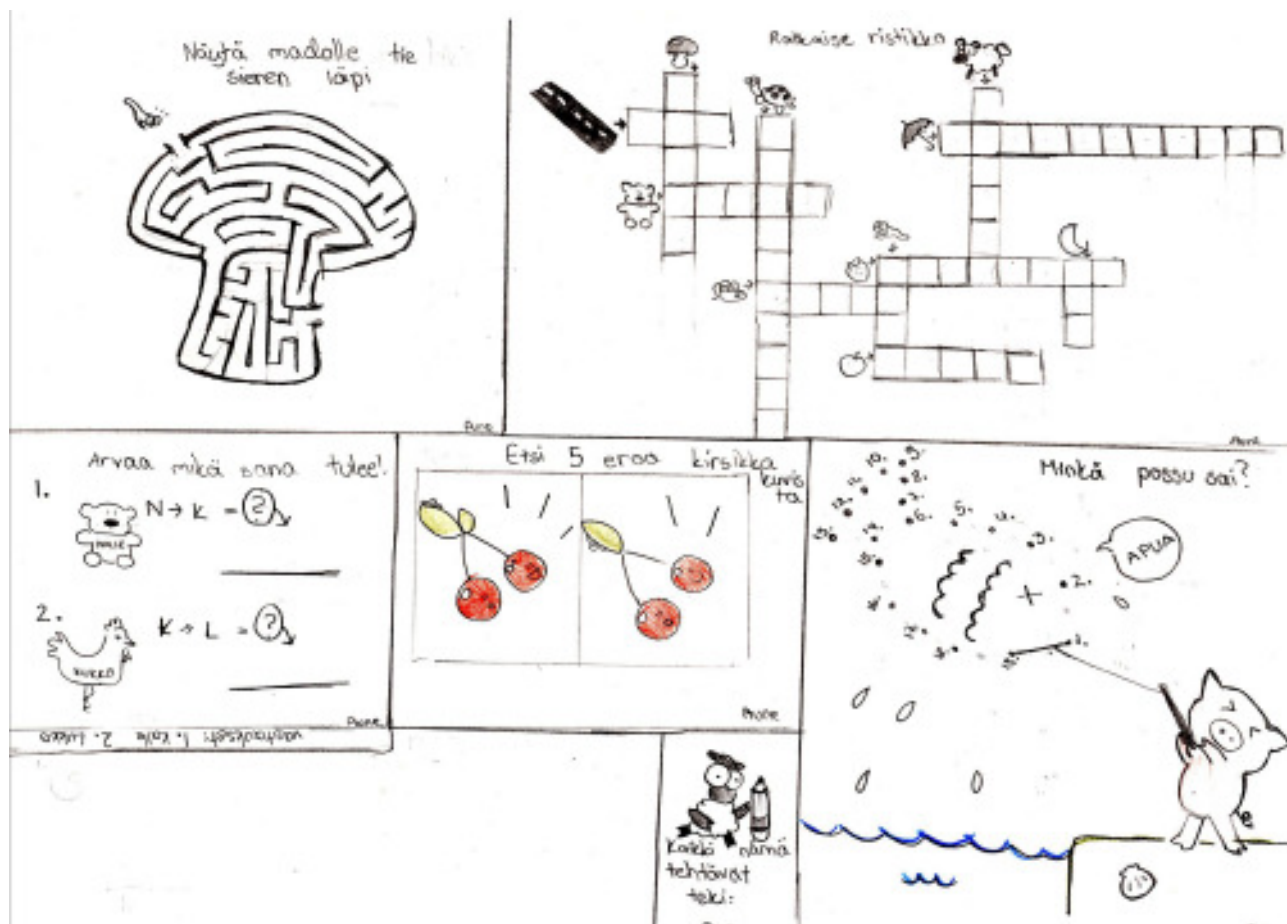
Raimo Haapalehto

“Kuitenkin se pikkuinen koululainen tulee edelleen kouluunsa oppia ja kasvatusta saamaan. Hän tarvitsee siihen opettajansa ja kodin tuen. Näinhän tilanne on ollut Suomessa jo kansakoululaitoksen alusta lähtien”, toteaa Raimo Haapalehto. Kuvassa Tunkkarin koulun opettaja neuvoa ja opastaa.

Tuttu näkymä Tunkkarin sillalta. Kuva: Hannu Salo.

Sienien salaisuus

Olipa kerran tyttö, hänen nimensä oli Salla. Oli syksy. Salla oli kolmannella luokalla ja eräänä päivänä, kun Salla tuli kouluun, hänen paras ystävänsä Nella tuli häntä koulun pihalla juosten vastaan. Nellan isä oli opettajana Sallan ja Nellan luokassa ja hän oli kertonut Nellalle, että he menevät torstaina koko luokka metsäretkelle. Sitten kello pirisi ja kaikki menivät sisälle. Luokassa opettaja jakoi tiedotteen metsäretkestä. Salla luki sen vielä varmuuden vuoksi.

Hei!

Lähdemme ylihuomenna 8.10. kolmasluokkalaisten kanssa metsäretkelle. Mukaan voi ottaa omia eväitä sekä lintu- ja sienikirjoja yms. Vastustena sadevaatteet ja kumisaappaat.

t. Opettaja

Salla pisti lapun iloisena reppuunsa. Kaikki alkoivat jutella kovaäänisesti siitä, mitä ottaisivat mukaan. Sitten tunti

jatkui. Välitunnilla Salla ja Nella juttelivat retkestä. Kun koulu loppui, Salla pyöräili kotiin ja näytti tiedotteen äidilleen. Sitten Salla meni tekemään läksyjä. Seuraava päivä kului hitaasti, mutta heti kun Salla pääsi koulusta, hän alkoi pakata reppuunsa retkitarvikkeita. Seuraavana aamuna Salla lähti aikaisin kouluun, ettei vain myöhästyisi linja-autosta. Koulun pihalla Salla kuitenkin joutui odottamaan linja-autoa ainakin viisitoista minuuttia ja se tuntui Sallasta ikuisuudelta. Mutta kyllä vihdoinkin ja viimein päästiin lähtemään.

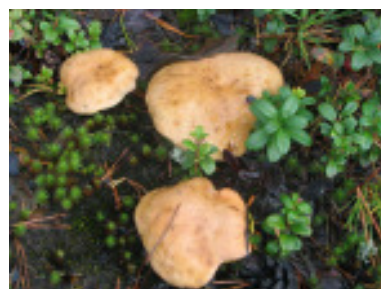
Kun saavuttiin metsän laitaan, kaikki lähtivät rytkäällä juoksemaan metsään. Sallakin juoksi ja astui melkein kummallisen sienien päälle. Hän jäi tutkimaan sitä. Sientä ei löytynyt sienikirjasta ja pian koko luokka oli sienien ympärillä. Pertti, luokan tuhmin poika meinasi tallata sienet, mutta silloin sienestä tuli pieni kruunupäinen peikko.

- Älä tallaa minun kotia! se huusi. Pertti pysähtyi siihen paikkaan.

- Anteeksi, kun huusin, mutta olisitte juuri tallanneet peikkojen kuninkaan, eli minun taloni. Olen siis peikko ja peikot asuvat sienissä. En ole silti vaarallinen, sienipeikot eivät ole vaarallisia. Tervetuloa metsään! peikko sanoi:

Sitten kaikki tutustuivat sienipeikkojen kuninkaaseen ja sitten retki päättyi. Sienipeikkojen kuningas ja muut sienipeikot jäivät asumaan metsään.

Saima Tikkakoski, 4. luokka

SYKSYISIÄ TEHTÄVIÄ

MONTAKO SIENTÄ KUVASSA ON?

HUOMAUTUS JO
MISSÄ KANI
PIILEKKEE?

VASTAUS: KANI
ON SIENNÄ.
KUNNASTA SIENNÄ.

Syksyn runo

SATAA SATAA PILI PILI POM,
JASIE MÄ KASVAATILITILITOM.
JÄNIKSET JUOKSEEE HUIKKIS PUIKKIS
SATEELTA PIILON SUIKKIS PUIKKIS.
SATAA SATAA PILI PILI DON
JA SIENI KASVAATILITILITOM.

MITÄ KANI AJATTELEE?

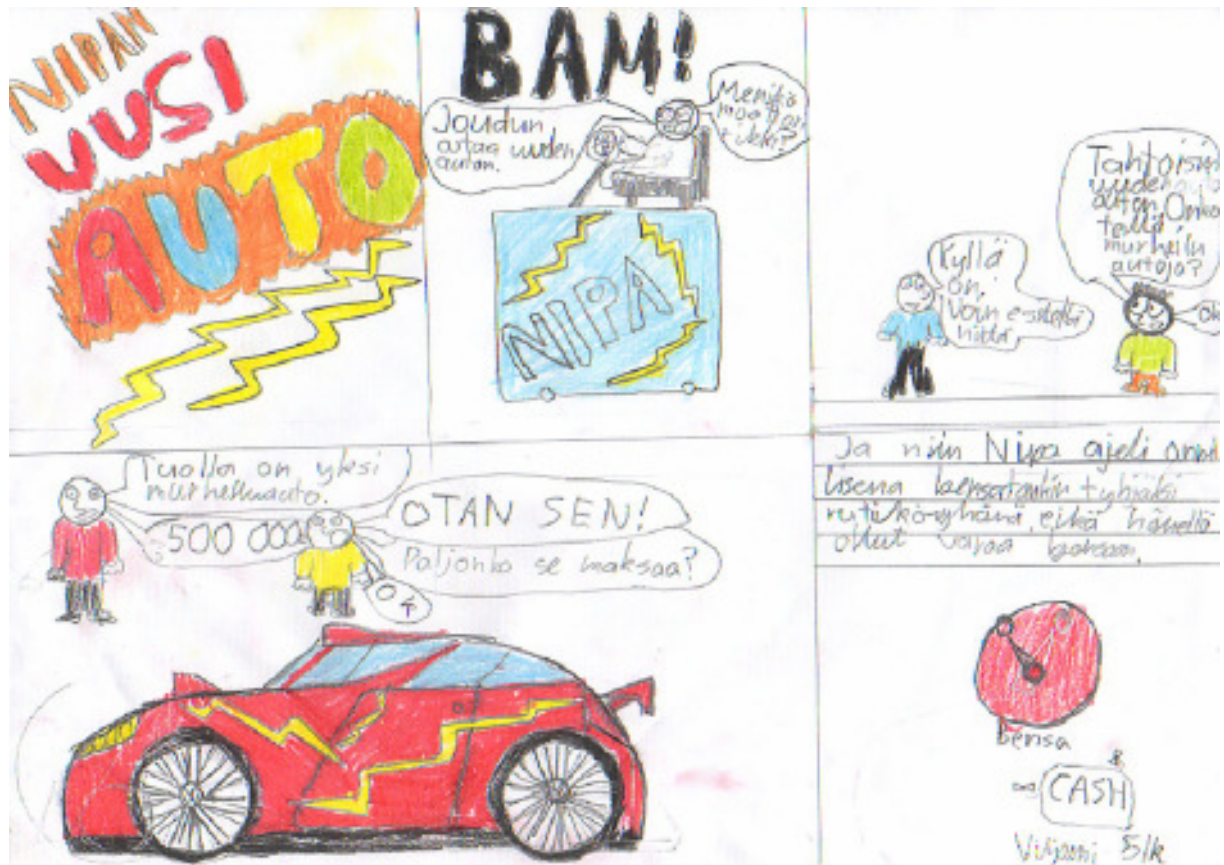
PARASTA
MAAILMASSA
ON...

VÄRITÄ SEVI

KAIKKI TEHTÄVÄT
SUUNNITTELI
ANNA TUNKKARI

SYKSYN PÖRKÖNÄÄ JA SIENIÄ
KÄYTTÄVÄ

Viljami Parpala, 5. luokka

Eetu Hautala, 6. luokka

Perttu Tunkkari ja Anette Eklund rakensivat Tunkkarille

"Hyvä paikka elää - varsinkin kun ei paremmasta tiedä!"

Perttu Tunkkari ja Anette Eklund sekä Verner ja "Topi".

Perttu Tunkkarin ja Anette Eklundin uuden omakotitalon takassa palaa iloisesti tuli. Kaksivuotias Verner on isän kanssa vierasta ovella vastassa ja olohuoneen sohvalla äidin sylissä torkkuu vasta parin viikon ikäinen poikavauva.

- Tällä pienellä ei vielä ole varsinaista nimeä, mutta Verner kutsuu häntä Topiksi, Anette hymyilee.

Perttu kertoo, että nuorelle perheelle oli oikeastaan itsestään selvyys pysyttää uusi koti nimenomaan Tunkkarin kylälle. Aivan nykyisen kodin lähetyvillä kun sijaitsee Pertun lapsuudenkoti, jonka maatilaa Jussi-veli asuu.

- Olen ollut paljon töissä kotitalalla ja meillä on ollut Jussin kanssa vähän semmoisia suunnitelmia, että mahdollisen laajennuksen yhteydessä farmilta löytyisi hyvinkin töitä ainakin kolmelle ihmiselle, Anetellekin, Perttu kertoo.

- Minä en ole oikein koskaan ajatellut, että kodin läheltä tai täältä Vetelistä pitäisi päästä pois jonnekin muualle. Olen nyt yli 30-vuotias ja muuttanut

elämäni aikana kolme kertaa kolmen kilometrin säteellä. Tunkkari on kyllä hyvä paikka asua - varsinkin, kun ei paremmasta tiedä, vitsailee Perttu.

Anette on miehensä tavoin kotoisin Vetelistä. Lappajärven Kivitipussa kului viitisen vuotta tarjoilijan töitä tehden ja siksi Anette harkitsi muuttoa työpaikkakunnalle seurustelusuhteen alussa.

- Sainpas hänet kuitenkin ylipuhuttua, Perttu naurahtaa. - Tämä kangas on hyvä paikka rakentaa ja sijaintikin on paras mahdollinen. Vuokrasimme tontin 50 vuodeksi Jussilta ja näin säästyimme kätevästi lohkomisen vaivalta.

Perttu kokee maataloustyöt omakseen. Hänellä on maatilatalouden perustutkinto, metsäkoneenkuljettajan ammatin lisäksi. Takataskusta löytyy myös Vetelin lukion ylioppilastutkinto. Lapsuudenkodin maatilan lisäksi Perttu on ollut töissä muillakin lähiseudun farmeilla. Töitä on aina riittänyt niin paljon, kun on vain ehtinyt ja

jaksanut tehdä.

- Monilla tiloilla on valtava työvoimapula. Olen yrittänyt mennä auttamaan aina, kun joku on pyytänyt, Perttu kertoo.

Anette puolestaan löysi menneenä keväänä töitä kotipaikkakunnalta ja työpaikka tarjoilijana Kivitipusta vaihtui Veteliin Kemoralle.

Kahvilavastaavana hän pysyi menneenä kesänä itse vaikuttamaan omiin työvuoroihinsa niin, että Vernerin hoitoasiat saatiin aina sopivalla tavalla järjestykseen. Tarpeen tullen isäkin pystyi joustamaan omista töistään.

- Meidän elämämme on aika tavallista lapsiperheen elämää, Perttu toteaa. - Työpäivän jälkeen aika kuluu tavallisesti poikien kanssa. Välillä tuntuu, ettei aikaa oikein muuhun jääkään.

Aikoinaan Perttu kiinnitti tulevan puolisonsa huomion ajellessaan autolla pitkin Vetelin raittia. Pertun mukaan hän ei Anetesta juuri mitään tuolloin tiennyt, eikä kukaan tuntunut oikein osaavan vastata hänen kysymyksiin-

säkään.

- Otin sitten kerran Aneten rekisterinumeron ylös ja selvitin sitä kautta puhelinnumeron. Vähän mietitytti ottaa yhteyttä, kun ajattelin, että Anette saat- taakin ajaa esimerkiksi äitinsä autoa, Perttu paljastaa.

- Lopulta kuitenkin ajattelin, että jos tekstiviesti vahingossa meneekin Aneten äidin kännykkään, tämä kenties kuitenkin ymmärtää tarkoitukseni. Niin lähetin viestin ja heräsin aamu- yöstä siihen, että Anette vastasi, Perttu

kuittaa tyytyväisenä.

Aiemmin Suomi-sarjatasolla pesä- palloa pelannut Anette ja vapaaehtois- ta maanpuolustusta harrastava Perttu ovat molemmat hyvillään siitä, että uusi koti on valmis ja pitkä rakennusprojekti onnellisesti takanapäin.

- Minun isäni Erik on kirvesmies. Hän ja Pertun setä Pentti ovat tehneet 80% kaikesta rakennustyöstä, Anette sanoo.

- Minä olen hakenut tarvittaessa materiaalia ja ollut muutoin apuna ra-

kentamisessa, Perttu toteaa.

- On hyvä, että meillä oli mahdol- lista antaa suurin osa töistä tuttujen rakentajien vastuulle.

Anette Eklundin ja Perttu Tunkkarin kodissa uudessa vallitsee rauhallinen ja lämmin tunnelma. Kun lähdän koti- matkalle, kuulen ulko-ovella moneen kertaan hymyn herättävän toivotuksen. Verner se siinä heiluttaa kättään ja huikkailee tutti suussaan:

- Hei hei...

Marja Myllymäki

"Syksyinen päivä", tehnyt Saara Tunkkari, 2. luokka.

"Syksyiset eläimet", tehnyt Janika Läspä, 1. luokka

Leponiemen maitotila - juuret syvällä Tunkkarin maaperässä

Pauli, Miikkael ja Ella aloittelemassa Ullan ja Sepon haastattelua.

Yläluokkalaisten yritysesittelyssä on tällä kertaa Ulla ja Seppo Leponiemen maatila, jonka tyylikkäästään rakennukset näkyvät koulullekin läheisen metsikön laidasta. Toimittajaryhmämme kävi haastattelemassa heitä lokakuuisena tiistaina tilan töiden lomassa.

1. Kertokaa perheestänne.

Perheeseemme kuuluvat me vanhemmat, Ulla ja Seppo. Lapsia on kolme: Antti 24 v. opiskelee historiaa Oulussa, Ari 22 v. opiskelee poliisiksi Tampereella ja nuorin Sonja 17 v. on lukion toisella luokalla Vetelissä.

2. Miten päädyitte maanviljelijöiksi?

Seppo on maanviljelijän vanhin poika ja jatkaa viljelijänä omalla kotitilallaan.

3. Mitä tilallanne tuotetaan?

Meidän tilallamme tuotetaan maitoa ja naudanlihaa.

4. Millaisia eläimiä tilallanne on?

Meillä on lehmä, vasikoita, hiehoja, sonneja (lihakarjaa) ja metsästyskoira Manu.

5. Kuinka paljon yksi lehmä tuottaa maitoa vuodessa?

Yksi lehmä tuottaa noin 8500 litraa maitoa. Paras lehmämme Iiris on tuottanut elämänsä aikana yli 100 000 litraa maitoa. Yksi lehmä voi tuottaa korkeintaan 12 000 litraa maitoa vuodessa.

6. Milloin lehmät lypsetään?

Lehmät lypsetään aamuin ja illoin, seitsemänä päivänä viikossa.

7. Miten lehmät ruokitaan?

Lehmät ruokitaan lypsyn aikana väkirehulla ja heinällä.

8. Mitkä ovat maatilan tärkeimmät työt?

- a) talvella - karjanhoito, lypsy ja metsätyöt
- b) keväällä - polttopuiden pilkkominen, kylvötyöt ja karjanhoito

c) kesällä - karjanhoito, säilörehun

korjuu ja kasvinsuojelutyöt

d) syksyllä - sadonkorjuu ja syyskynnot

9. Mitä ovat maanviljelijän työn hyvät ja huonot puolet?

Hyvää on, että voi järjestää oman päivänsä ja olla paljon ulkona. Huonoa jonkinlainen epävarmuus tulevaisuudesta. On myös paljon paperitöitä ja tarkastuksia.

10. Teettekö muuta kuin oman tilan töitä?

Ei. Vain omalla tilalla maa- ja metsätaloustöitä.

11. Millaisia tulevaisuuden suunnitelmia teillä on?

Eläkkeelle siirtyminen. Pidetään talo

lämpimänä, ettei tule kylmä.

12. Löytyykö tilalle jatkajaa kun lopetatte?

Löytyy, mutta emme vielä tiedä kuka jatkaa ja miten.

13. Mitä tekisitte, jos ette olisi maanviljelijöitä?

Ulla olisi hammashoitaja ja Seppo ehkä Outokummulla töissä.

14. Kuinka monta traktoria teillä on? Mikä on paras traktorimerkki?

Kolme. Paras traktorimerkki on Fendt.

15. Mihin aikaan heräätte aamuisin?

Kello herättää 6.15.

16. Muistatteko kaikki eläimet nimeltä?

Ulla muistaa, Seppo ei.

17. Mikä on hankalin vuodenaika hoitaa karjaa?

Syksy. Silloin ilmat viilenevät, tulee helposti utaretulehduksia. Ruokinta-kausi vaihtuu myös ulkoruokinnasta sisäruokintaan, se aiheuttaa omat hankaluutensa.

18. Osaako lehmä uida?

Todennäköisesti kyllä, mutta ei mielellään.

19. Mitä harrastatte vapaa-aikana?

Seppo harrastaa metsästystä ja mieskuoroa. Ulla harrastaa lenkkeilyä, marjastusta ja matkailua.

20. Paras muisto kouluajalta?

Seppo: "Paras muisto kouluajoilta tuli minulle Saksassa metsästysmatkalla mieleen. Sain saaliiksi ketun, ja silloin muistui mieleen koulu-aikainen saksantunnin kertomus ketuista.

Ulla: Minun mukavin koulumuistoni on, kun kouluaikana kierrettiin Kaus-tisella kuusi kalliota kävellen. Järvelän Törmäkalliolla syötiin eväät.

21. Mieluisin TV-ohjelma?

Sepo-n mielihajelmia ovat Pako ja uutiset. Ullan lempiohjelma on Kettu.

22. Mitä terveisiä haluatte lähettää Tunkkarin koulun oppilaille?

Kannattaa olla ahkera, vaikka ajatteleekin joskus, ettei jotain ainetta tarvitse tulevaisuudessa. Muistakaa olla kaikille kavereita! Hyvää syyslomaa!

23. Kumpi on talon isäntä?

Ulla: "Seppo!"

Seppo: "Hmm..."

Leponimen tila valtatie 13:n suunnasta.

Päivä lehtitalossa...

Viime toukokuussa Tunkkarin koulun oppilaat kävivät tutustumiskierroksella lehtitalossa. Iida Haapasalo, Anette Nykänen ja Taru Mäki-suvio uudistuneen Keskipohjanmaa-lehden kimpussa.

Kuva: Hannu Salo.

TESTI

Työväite

1. Käytätkö samoja vaatteita monia päiviä peräkkäin?

a) En laulellaakaan, katson aina tarkasti etten ole käyttänyt samoja vaatteita kahla päivää.

b) Harvoin, mutta vain jos re kuleet on ihan super hienot.

c) Kyllä, ei se ole niin mukaa jos vaatteet on vähän likoiset.

2. Millainen olet luonteeltaasi?

a) himushoppaaja

b) Tavallinen, KAT!

c) rahallinen, viinällyn-erien yksikseni.

3. Minkälaista musiikkia kuuntelet?

a) Hip Hoppia lähinnä, rapkin köy.

b) Suomipoppi

c) Laidasta laitaan, etkä eriten kuitenkin iskelmää.

4. Mitä teette yleensä kaveriporukassa

a) Me mennään melkein aina SHOPPAAMAAN!

b) Me mennään yleensä vaan pihalle.

c) Me luetaan löksyjä.

5 Mitä teet jos sinulla loppuu rahat jo näät super makeen laukun, mitä teet?

a) Kintul oitillosi rahat, kunnes saat ostettua laukun.

b) Mietit itseseen "olkaan"

c) Mietit että ei se nyt niin hieno edes ole!

6. Jos poikaystäväsi sanoo jättävänsä sinut, mitä teet?

a) Sanot että menisit itsekin jättäjä hänet jo kun hän on lähtenyt rupeat itkemään.

b) Anelet vähän aikaa, mutta sitten luovut toivosta.

c) Sanot ettei se häitä, mutta kun aika meni, rupeat katumaan sanojasi

Tulos:

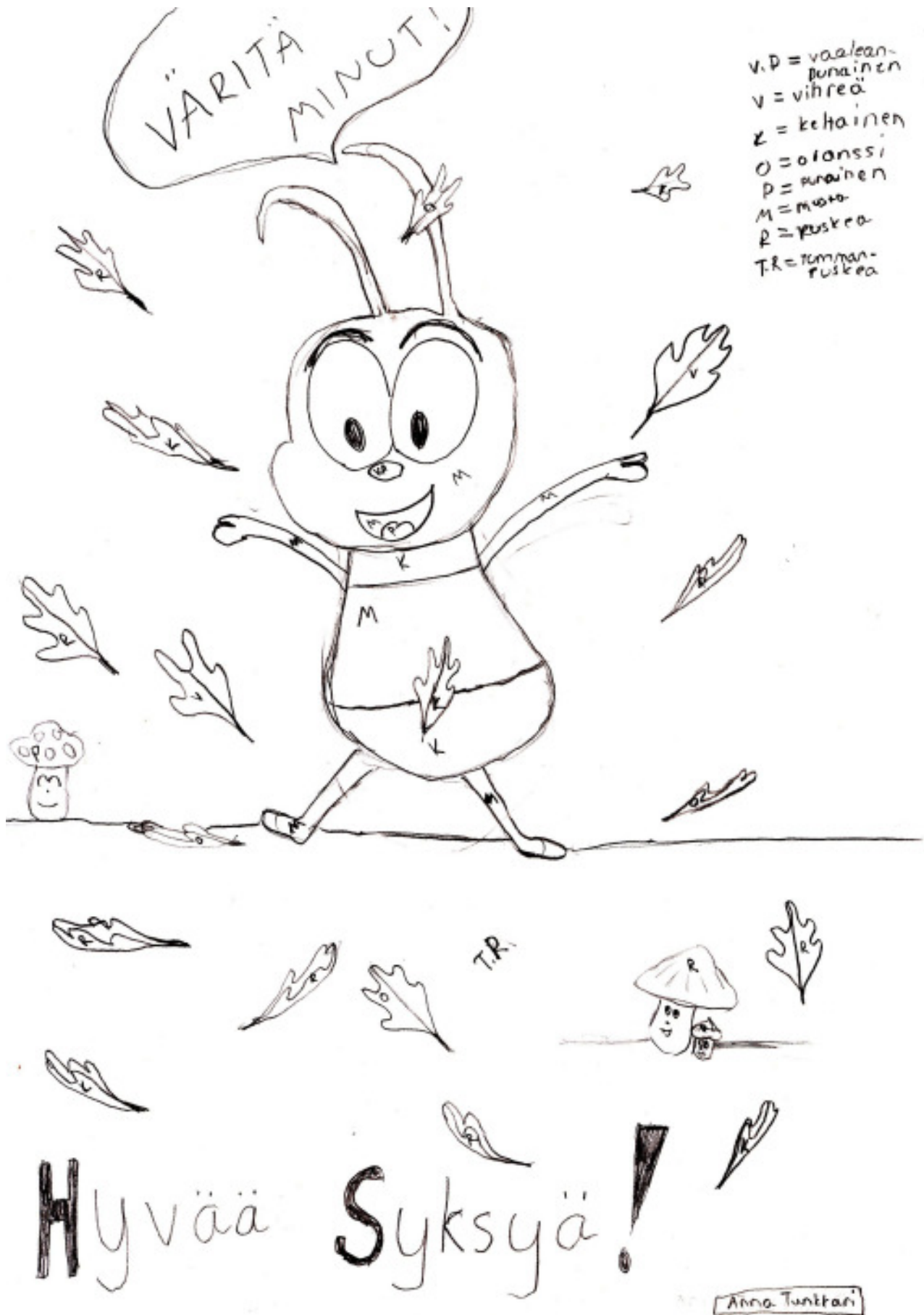
Jos saat eriten, a:ta olet 100% pissis!

-11- b:ta olet 50% pissis

-11- c:ta olet, noo et ole yhtään pissis, mutta olit luovu toivosta!

Täsi on ihan totta!

TEH: TARKU

Tiikerien saalistusretki

Hei, minun nimeni siperiantiikeri ja minun nimeni on Raitahäntä. Minulla on yksi tosi hyvä ystävä nimeltään Rolle. Rolle hauskuttelee aina välillä.

- Hei Rolle!
- Hei Raitahäntä!
- Lähdetäänkö saalistusretkelle Rolle?

- Kyllä!

Niinpä ystävykset riensivät matkaan.

- Mitä eläintä saalistetaan? kysyi Rolle.

- Saalistetaan seeproja, vastasi Raitahäntä.

- Ilman muuta! Minulla herahtaa vesi kielelle.

Ystävykset näkivät vilauksen seeprasta ja yrittivät tavoittaa sen, mutta turhaan. Kun siperiantiikerit halusivat sittenkin yrittää ja lähtivät juoksemaan, heidän edessään oli kanto. Niin

he kompastuivat siihen kantoon ja lensivät nokalleen kuralammikkoon. seep-ra laukkasi innoissaan tiehensä. Sen pituinen se.

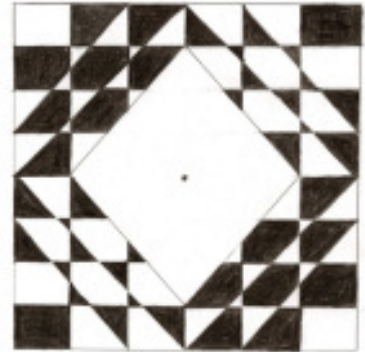
Liisa Lamu, 4. luokka

Luokkaretkellä

Tulin kouluun, kello oli 8.15. Sää oli kovin kylmä ja vaati sen mukaisen vaatetuksen. Linja-auto lähti koulun pihasta kello 8.45. Linja-autossa oli hyvä tunnelma. Istuin Viljamin vieressä. Matka oli tuskastuttavan pitkä. Pian linja-auto pysähtyi Kokkolan teatterin pihaan. Katsoimme esityksen nimeltä Veljeni Leijonamieli. Sitten menimme syömään. Syönnin jälkeen menimme kirjapainoon katsomaan kirjapainokonetta. Seuraavaksi menimme

vieressä olevaan Prismaan. Minulla oli kymmenen euroa mukana. Ostin karkkia, suklaata ja limsaa. Matka koululle sujui hyvin karkkia syödessä. Kuuntelin musiikkia ja pelasin auto-korteilla. Tulimme koululle kello 16.00.

Ville Takala, 4. luokka

Sarjakuvan Mimistä on piirtänyt **Iida Aho, 6. luokka.**

Sarjakuvan on piirtänyt Taru Mäkisuvio, 6. luokka.

Jänisten kosto

Olipa kerran jänis nimeltä Kalle. Hän oli 11- vuotias. Hän kuului jänisten pieneen, mutta sinnikkääseen yhdyskuntaan. Kerran he olivat asuneet paikassa nimeltä Jänis City, mutta majavat valtasivat sen ja niin heidän täytyi muuttaa paikkaan, jonka nimi oli Loikkauksen kolo.

Jänikset aikoivat vallata Jänis Cityn takaisin. Kapina majavia vastaan alkaisi huomenna, joten Kallen pitäisi valmistautua. Ja niin hän valmistautuikin. Hän keräsi metsästä mustikoita mustikkapyyssyysnä ja nosti perunoita perunasinkoonsa. Kun seuraava päivä koitti, niin hän oli valmiina. Kun majavat tulivat ulos, niin Kalle ampui majavien kuningasta mustikalla naamaan niin, että majavat antautuivat. Niin kaikki oli taas hyvin.

Sami Torppa, 4. luokka

Virkku

Pieni, harmaa-mustaraidallinen Virkku-niminen kissa katseli matalasta puusta lintuja. Varis hyppeli naapurin pihassa. Tummat pilvet lähestyivät uhkaavasti. Virkku hyppäsi puusta ja hiipi naapurin pihaan. Se otti vauhtia ja hyppäsi variksen kimppuun. Se raapi ja puri niin, että varis kuolisi. Hetken kuluttua kissa kantoi linnun raatoa. Se asettui puun alle syömään. Herkullisen saaliin saatua syödyksi Virkku lähti kohti metsää. Ensimmäinen mänty, joka sattui sen silmiin, sai kunnon kynsien jäljet. Pieni silmäpari kurkisti pensaasta. Silmänräpäyksessä ilmoille kiiri haukuntaa, sihinää ja karvoja. Vain puut näkivät mäyräkoiran ja kissan tappelun. Mutta alle mi-nuutin kuluttua molemmat luikkivat pakoon kotiinsa. Virkku juoksi kotiin hurjaa vauhtia, sillä se ei halunnut nähdä sitä koiraa enää ikinä. Ja tunne oli molemminpuolinen.

Heini Saastamoinen, 3. luokka

Meren pohjassa

Meren pohjassa hylky on, niin kovin vanha ja alaston.
Kalat, hait ja meduusat kotinaan sitä pitävät.
Aarteet lojuvat hyllyn huoneissa,
luurangon kolisevat vedessä.
Sukellusveneen avulla, voimme tarinan todistaa.

Joona Mäkelä, 3. luokka

Kuljetus Läspä - kuljetustoimintaa lähes 80 vuotta

Veikko Läspä

On vaikea sanoa tarkasti, milloin Veikko Läspä (tutani) aloitti kuljetustoiminnan. Se tiedetään, että Veikko sai ajokortin vuonna 1928. Autoilu käynnistyi hiljalleen vuosina 1929-1930. Varsinainen autoilijanura käynnistyi toden teolla Veikon suorittaman asepalveluksen jälkeen vuonna 1931./1/

Ensimmäinen kuorma-auto oli Chevrolet vm.-29. Veikko ajoi KPO:n Vete-
lin myymälään apulantaa, elintarvikkeita ja rakennustarvikkeita Kokkolasta. Yksityisille asiakkaille kuljetettiin halkoja ja soraa. Tuohon aikaan kuormat lastattiin ja purettiin käsin.

Vuosien varrella eri kuorma-automerkit tulivat tutuiksi. Kahden Chevroletin jälkeen oli Volvo, kaksi Mer-sua ja Sisukin. Kuljetettava tavara oli pääosin samaa. Väli-
rauhan aikana Veikko ajoi Rovaniemen ja Petsamon sataman väliä. Kydyssä oli pääasiassa polttoaineita. Sodan jälkeen käynnistyi kaivospuiden ajo. Kaivospuita kuljetettiin Kokkolaan ja Pietarsaareen, josta ne laivattiin edelleen mm. Englantiin. Puunkuljetukset loppuivat vuoden 1963 tienoilla. Maansiirtoajot jatkuivat edelleen aina 70-luvun alkupuolelle saakka.

Veikko ajoi kuorma-autoa aina vuoteen 1967 saakka kunnes vanhin pojista Ilkka Läspä otti nämä tehtävät hoitaakseen.

Veikko oli monipuolinen autoilija. Kuorma-auton lisäksi hänellä on ollut myös takseja ja ambulanssi. Taksiliikenne alkoi juhannuksena 1939. Silloin Veikko hankki 8-hengen Chevroletin vm-39. Tällä taksilla hän ajeli peräti 19,5 vuotta ja n. 800 000 km./1/ Tämän jälkeen takseja on ollut useita. Taksiliiketoiminta siirtyi vuonna 1981 nuorimmalle pojalle Pertti Läspälle. Sairaankuljetukset käynnistyivät vuoden 1961 alussa. Ensimmäiset vuosikymmenet käytössä oli SPR:n kalusto.

Vuodesta 1990 sairaankuljetuskalusto on ollut omaa, kun pojista Orvo ja Pasi Läspä aloittivat itsenäisen yritystoiminnan.

Ilkka Läspä

Ilkka Läspä (isäni) aloitti kuljetusyrityksenä vuonna 1967. Sitä ennen hän ajoi vuosikaudet kotonaan viikola kuorma-autoa, viikonloppuisin takseja ja vielä myöhemmin ambulans-

siakin. Ensimmäinen oma kuorma-auto oli Veikolta ostettu Kontio-Sisu vm.1962. Ilkka jatkoi maansiirtoajoa vielä muutamia vuosia. Vuonna 1972 käynnistyivät Hankkijan maatalouskoneiden kuljetukset. Alussa ajo oli kausiluonteista kunnes 1974 tilanne vakiintui. Maansiirtoajo jäi lopullisesti, kun konekuljetukset työllistivät riittävästi. Vuosien varrella Ilkka on kuljettanut kaikkea mahdollista kappale-tavaraa sekä tehnyt nostotöitä, mutta

Kuvassa Veikko Läspän ensimmäinen kuorma-auto Chevrolet vm. 1929 (alla) ja Ilkka Läspän ensimmäinen kuorma-auto Kontio-Sisu vm. 1962 (ylin kuva).

pääpaino on ollut aina maatalouskoneiden kuljetuksissa.

Kaiken kaikkiaan Ilkka on omistanut 11 kuorma-autoa - kaikki Sisuja! Näillä autoilla hän on ajanut yli 4 miljoona kilometriä. Kun tähän lisätään ajetut kilometrit taksilla, kuorma-autolla ja ambulanssilla ennen oman yritystoiminnan alkua, lähentelee luku varovasti arvioiden 5 miljoonaa kilometriä!

Kuljetustoiminta siirtyi seuraavalle polvelle vuonna 2002. Aktiivinen toiminta kuorma-autoilun parissa väheni paria vuotta myöhemmin. Sukupolvenvaihdoksessa päävastuunkantajiksi tulivat Ilkan nuorempi poika Henri Läspä ja Orvon vanhin poika Jarkko Läspä.

Henri ja Jarkko Läspä

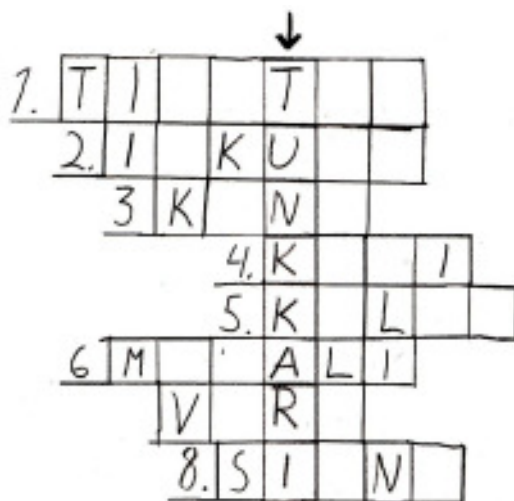
Henri ja Jarkko Läspän kuorma-auto Sisu E11 vm. 2003.

Henri ja Jarkko aloittivat yritystoiminnan vuonna 2002 Ilkalta ostetulla kalustolla. Päätoimialana on edelleen maatalouskoneiden kuljetukset. Sen

osuus kaikista kuljetuksista on kuitenkin vähentynyt. Sen tilalle on tullut uusia asiakkaita tuoden mukanaan mitä erilaisempia kappaletavarakulje-

tuksia. Yhä suurempi osuus liiketoiminnasta koostuu nykyään erikoiskuljetuksista sekä erillisistä nostotöistä.

Henri Läspä

1. Toinen viikonpäivä
2. Löytyy jokaisesta talosta.
Voi katsoa pihalle.
3. Voi kirjoittaa.
4. ? on kullan kallis.
5. Näyttää ajan.
6. ♂
7. Pääkaupunki Tallinna.
8. ♀

Tehnyt: Pauli Mäkelä